

Νέους φόρους και άλλες αυξήσεις

ΝΕΟΥΣ φόρους και άλλες αυξήσεις σε όλα τα τιμολόγια των δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων και «διαμόρφωση» της ΑΤΑ προτείνει στην κυβέρνηση ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Δημήτρης Χαλικιάς, για να αντιμετωπιστούν τα μεγάλα ελλείμματα του δημοσίου και το μεγάλο άνοιγμα των ισοζυγίων πληρωμών για να βγει έτσι από το τέλμα η ελληνική οικονομία.

Χρησιμοποιώντας μελανά χρήματα για την εικόνα της οικονομίας ο κ. Χαλικιάς και απαντώντας σε βροχή ερωτήσεων μίλησε για αυστηρότερα μέτρα δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής που πρέπει να ληφθούν ως το τέλος του 1985, προκειμένου να συμπληρωθεί το «πακέτο» των μέτρων που ήδη τέθηκε σε εφαρμογή (αυξήσεις σε καύσιμα, ασφαλιστρο, ζάχαρη κ.λπ).

Μίλησε επίσης για αύξηση των εσόδων από τη φορολογία με παράλληλη περικοπή ή τουλάχιστον περιορισμό του ρυθμού αύξησης των δημοσίων δαπανών και αυξήσεις στις τιμές των αγαθών και υπηρεσιών του δημόσιου τομέα. Τα παραπάνω πρέπει να συμπληρωθούν και με διαμόρφωση της ΑΤΑ ώστε αυτή να μην αυτοτροφοδοτεί τον πληθωρισμό. Το αναμφισβήτητο κοινωνικό κόστος που θα έχει βραχυχρόνια η άσκηση μιας τέτοιας πολιτικής, όπως τόνισε ο κ. Χαλικιάς η κυβέρνηση έχει λάβει σοβαρά υπόψη ότι πρέπει να κατανεμηθεί ισόρροπα με βάση την αρχή της κοινωνικής δικαιοσύνης ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος της μονόπλευρης λιτότητας. Παράλληλα είναι αναγκαία η επιδίωξη της μεγαλύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης με ειλικρίνεια από τους ενδιαφερόμενους φορείς.

ΠΛΑΙ ΣΤΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΑΝΕΙΣΜΟ
«Δεν αποκλείεται», όπως επίσης δήλωσε ο κ. Χαλικιάς, «η σύναψη και νέου δανείου από την Τράπεζα της Ελλάδος. Ήδη μας έχουν γίνει σχετικές προσφορές».

Εξάλλου η ανάληψη του προηγούμενου δανείου των 450 εκ. δολαρίων όπως συμπλήρωσε δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα. Απομένουν 140 εκ. δολάρια τα οποία και θα αναληφθούν μέσα σ' αυτό το μήνα. Στη λύση του εξωτερικού δανεισμού καταφεύγουν εξάλλου άμεσα η ΔΕΗ που όπως είναι γνωστό θα συνάψει δάνειο 170 εκ. δολαρίων και ο ΟΤΕ. Επίσης στην «αγορά» θα βγει σύντομα και η ΕΤΒΑ για χρηματοδότηση του δανειακού της προγράμματος.

Εξάλλου όπως έχει γίνει γνωστό επιβάλλεται εκταμίευση ύψους 200 εκ. δολαρίων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συνολικά προς την

ελληνική οικονομία.

ΔΥΟ ΔΡΟΜΟΙ
Τη μελανή πραγματικά εικόνα της ελληνικής οικονομίας χαρακτηρίζει όπως ιδιαίτερα ανέλυσε ο κ. Χαλικιάς η ύπαρξη σοβαρών ανισορροπιών τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών, ενώ το κυρίαρχο ανασχετικό για την ανάπτυξη πρόβλημα είναι η χαμηλή ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα.

Οι εσωτερικές ανισορροπίες που δημιουργούνται από τα μεγάλα ελλείμματα του δημοσίου τομέα αλλά και τα ελλείμματα του ισοζυγίου πληρωμών πρέπει να αντιμετωπιστούν με μέτρα που θα επιδράσουν και στο κό-

πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και οι παράγοντες που ανεβάζουν το κόστος παραγωγής.

Είναι γνωστό ότι ένας τέτοιος παράγοντας έχει θεωρηθεί η ΑΤΑ η οποία και ζσκει πληθωριστικές πιέσεις.

ΛΑΘΟΣ Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΤΑ

Πάνω σ' αυτό το κρίσιμο ζήτημα ο κ. Χαλικιάς εξέφρασε την άποψη ότι θα ήταν λάθος η κατάργησή της, αφού βάση της όλης κυβερνητικής πολιτικής εξακολουθεί να είναι η προστασία του εισοδήματος και η ίση κατανομή των βαρών της ανάκαμψης που επιχειρείται.

Όμως επειδή είναι γεγονός ότι η

οικονομίας και να λαμβάνει υπ όψιν ο κόστος παραγωγής και την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων. Μόνο έτσι θα επιτευχθεί η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και η σταθεροποίηση με το λιγότερο δυνατό κόστος.

Σχετικά με την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων του ισοζυγίου πληρωμών ο κ. Χαλικιάς προτείνει μια τέτοια πολιτική για το σύνολο των εισαγόμενων ροών ώστε να εξαιρεθούν τα διαχειριστικά ελλείμματα.

Η πολιτική αυτή πρέπει να χαρακτηρίζεται από περιορισμό των επιδοτήσεων των εισαγόμενων ροών και υπογράμμιση ότι «είμαστε η μόνη χώρα που επιδοτούμε σχεδόν τα πάντα».

Ος οδηγεί στην άσκηση μιας αυστηρής περιοριστικής δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής για την ισορροπία του ισοζυγίου.

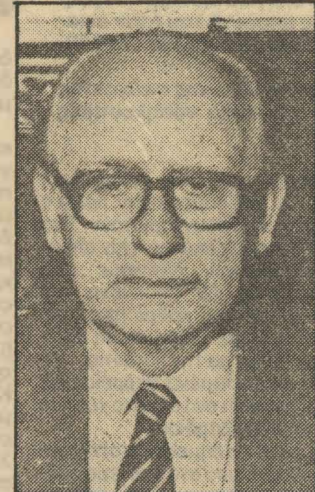
ΚΑΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ

Αν και τα προβλήματα της ανταγωνιστικότητας είναι αρκετά μεγάλα δεν δικαιολογούν στην παρούσα φάση υποτίμηση της δραχμής. Αυτό επανέλαβε ο κ. Χαλικιάς αναφερόμενος στη συνεχιζόμενη φημολογία για υποτίμηση του εθνικού νομίσματος.

Επίσης ανέφερε ότι καμιά σχετική συζήτηση δεν έγινε στα πλαίσια του ΑΣΟΠ ενώ οι τωρινές συνθήκες διαφέρουν ριζικά από το 1983 που με

πολιτική που εφαρμόστηκε το 1984 είπε ότι αυτή είχε επεκτατικό χαρακτήρα με αποτέλεσμα να αυξηθούν τα ελλείμματα (βολή κατά Αρσένη!).

Με δεδομένη τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, πρόσθεσε, ένα μεγάλο μέρος της αύξησης της ζήτησης διοχετεύτηκε στο εξωτερικό, δηλαδή αυξήθηκε το με-

Ο Διοικητής της Τράπεζας Ελλάδας Δ. Χαλικιάς προετοίμασε το έδαφος για τις νέες αυξήσεις

ρίδιο των ξένων προϊόντων στην ελληνική αγορά κατά 3-4 εκατοστιαίες μονάδες. Που σημαίνει ότι αν η ανταγωνιστικότητα ήταν μεγαλύτερη θα είχαμε αντιστοίχη αύξηση της ενχώριας μεταποιητικής παραγωγής.

ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

Σαν μεταβατικό στάδιο χαρακτηρίσε ο κ. Χαλικιάς την πρόσφατη έκδοση των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου αφού προγραμματίζεται η έκδοση σημερινά τίτλων μακρότερης διάρκειας.

Ήδη τα έντοκα γραμμάτια έχουν υπολογιστεί ώστε να είναι λιγότερο ρευστά από τις καταθέσεις.

Στόχος είναι όπως παρατήρησε ο κ. Χαλικιάς να διευκολυνθεί το Δημόσιο να απευθύνεται κατευθείαν στον ιδιώτη αποταμιευτή ώστε να αποφεύγονται οι χρονοβόρες περιπλοκές και τελικά αναχρονιστικές διαδικασίες που διέπουν το τραπεζικό σύστημα.

Γενικά πάντως παρατηρείται ανεπαρκής ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς, πρόβλημα βέβαια που δεν μπορεί να τύχει άμεσης λύσης.

Για την Τράπεζα της Ελλάδος απαραίτητη προϋπόθεση για την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος είναι η ορθολογική διάρθρωση των επιπο-

ΜΕ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο Ανδρέας ενημερώνει το λαό για την κατάσταση της οικονομίας

«ΤΙΣ εκτιμήσεις και τις θέσεις της ελληνικής κυβέρνησης για τα προβλήματα, την εξέλιξη και την προοπτική της ελληνικής οικονομίας θα παρουσιάσει ολοκληρωμένα ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου στην ομιλία του στα εγκαίνια της φερινής Διεθνούς Εκθέσης Θεσσαλονίκης».

Αυτό δήλωσε χθες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Κώστας Λαλιώτης απαντώντας σε ανακοίνωση της Ν.Δ. η ηγεσία της οποίας, όπως υπογραμμίζει «παραβιάζει ανοικτές θύρες» απευθύνοντας προκλήσεις στον πρωθυπουργό και παρακάμπτοντας τους υπεύθυνους κυβερνητικούς φορείς.

Συγκεκριμένα στην ανακοίνωσή της η Ν.Δ. τονίζει μεταξύ άλλων, ότι:

«Στο Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Χαλικιά ανέθεσε αυτή τη φορά ο Πρωθυπουργός να προετοιμάσει τον ελληνικό λαό για τα νέα βάρη που προγραμματίζει η κυβέρνηση να ρίξει στις πλάτες των εργαζομένων».

Καλούμε τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου να πάψει πλέον να κρύβεται πίσω από τους εκάστοτε υπουργούς του και τώρα πίσω από τις «εισηγήσεις» του διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος. Ως υπεύθυνος πρωθυπουργός έχει υποχρέωση να βγει ο ίδιος και να πει την αλήθεια στο λαό, τόσο για το σημείο στο οποίο έχει οδηγήσει την οικονομία η πολιτική του, όσο και για τα σπασμωδικά και αντιλαϊκά μέτρα που επι-

μάζεται να πάρει».

Απαντώντας ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε ότι «η Νέα Δημοκρατία» οφείλει να καταλάβει ότι το ΠΑΣΟΚ ποτέ δεν θα ακολουθήσει τη νεοφιλελεύθερη οικονομική πρόταση του κ. Μητσοτάκη, που πρόσφατα απέρριψε κατηγορηματικά ο ελληνικός λαός με τη ψηφο του», και πρόσθεσε ότι: «Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας τόσο πρόσφατα όσο και στη συνέχεια, είχε και θα έχει τη δυνατότητα να εκφράσει με σαφήνεια τις διαπιστώσεις, τις επιλογές και τις προτάσεις της κυβέρνησης, για την οικονομία, όπως αυτές διαμορφώνονται με διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς».

Σε ανταπάντησή της η Ν.Δ. τονίζει ότι: «Υπέβαλε προεκλογικά πλήρες και ρεαλιστικό οικονομικό πρόγραμμα, ενώ το ΠΑΣΟΚ απέκρυψε επιμελώς τις προθέσεις του. Είναι βέβαιο, πάντως, ότι ο ελληνικός λαός δεν ψήφισε το ΠΑΣΟΚ για να ερμηνεύσει τις «καλύτερες μέρες» που υποσχέθηκε με συνεχείς ανατιμήσεις και νέα φορολογικά βάρη στην πλάτη των εργαζομένων».

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Φυσικά, εξάλλου, ήταν το θέμα των αυξήσεων να αποτελέσει και το κεντρικό θέμα στη χθεσινή συζήτηση των πολιτικών συντακτών με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο Κώστα Λαλιώτη. Ο σχετικός διάλογος στο «πρες ρούμ», ήταν

«...»: ΔΗΜ.: Οι αυξήσεις που πρόκειται να ανακοινωθούν θα ανακοινωθούν από κάθε αρμόδιο υπουργό ή από τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας;

ΛΑΛ.: Είναι μια καλή ερώτηση για τον κ. Σημίτη.

ΔΗΜ.: Οι υπουργοί (οι οικονομικοί) επικρίνονται για τη μεθόδευση των αυξήσεων και όχι για το περιεχόμενό. Αυτό είναι κάτι που άγγιξε την κυβέρνηση;

ΛΑΛ.: Βεβαίως και την άγγιξε. Γιατί μια κοινωνική πολιτική δεν μπορεί παρά να στηρίζεται στο διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς και η συνείδηση δε μπορεί παρά να στηρίζεται στη γνώση. Αύριο (σήμερα) ο κ. Σημίτης θα τα πει αναλυτικά στους οικονομικούς συντάκτες.

ΔΗΜ.: Ναι, αλλά ο διάλογος σαν έκφραση πολιτικής ανήκει και στον κυβερνητικό εκπρόσωπο.

ΛΑΛ.: Ο διάλογος δεν αφορά μόνο τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, αλλά και τους υπουργούς το δε υπουργείο Εθνικής Οικονομίας έχει την ευθύνη όπως και όλα τα υπουργεία, βέβαια.

ΔΗΜ.: Έχετε να μας πείτε παραδείγματα διαλόγου;

ΛΑΛ.: Η πρόσφατη συνεδρίαση του ΑΣΟΠ και ο κύκλος των διαλόγων που ανέλαβε ο κ. Σημίτης αμέσως μετά την ανάληψη της ευθύνης του ως υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Μ.Α.

Εται με δεδομένα τα παραπάνω προβλήματα δύο είναι οι δρόμοι που είναι δυνατόν να ακολουθηθούν: ο ένας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και της παραγωγικότητας της εργασίας.

Εται με δεδομένα μια μακροχρόνια μεγάλη απώλεια ανταγωνιστικότητας η υποτίμηση ήταν αναγκαία και είχε ευνοϊκές επιδράσεις τόσο στο ισοζύγιο πληρωμών όσο και στην απασχόληση. Ο κ. Χαλικιάς αναφερόμενος στην

στος παραγωγής ώστε να μειώνεται η ανάγκη για περιοριστική δημοσιονομική και νομισματική πολιτική που είναι και επιλογή της κυβέρνησης.

Εται παράλληλα με μια συνολική πολιτική αυξήσεων που προτείνεται

ΑΤΑ αυτοτροφοδοτεί τον πληθωρισμό πρέπει να διαμορφωθεί έτσι ώστε να μην έχει αυτές τις συνέπειες. Παράλληλα πρέπει η ΑΤΑ αλλά και όλη η οικονομική πολιτική να ενισχύει την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της

Εται με δεδομένα τα παραπάνω προβλήματα δύο είναι οι δρόμοι που είναι δυνατόν να ακολουθηθούν: ο ένας είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και της παραγωγικότητας της εργασίας.

Εται με δεδομένα μια μακροχρόνια μεγάλη απώλεια ανταγωνιστικότητας η υποτίμηση ήταν αναγκαία και είχε ευνοϊκές επιδράσεις τόσο στο ισοζύγιο πληρωμών όσο και στην απασχόληση. Ο κ. Χαλικιάς αναφερόμενος στην

κιων με τραπεζικά κριτήρια και ο παράλληλος περιορισμός της αυθαιρέσας... Πάντως ο κ. Χαλικιάς δήλωσε ότι ενώ ήδη έχουν γίνει θετικά βήματα προς την κατεύθυνση αυτή οι Τράπεζες δεν έχουν ακόμα αξιοποιήσει τις δυνατότητες που τους έχουν δο-

εφική η επιθυμητή πολιτική. Οι υψηλοί ρυθμοί αύξησης των καταθέσεων, διευκρίνισε ο κ. Χαλικιάς, δημιουργούν πρόβλημα στο τραπεζικό σύστημα και πρέπει η Τράπεζα της Ελλάδος να βρει τρόπους ανακατανομής των αποταμιεύσεων. Πρέπει να διευκολυνθεί η ροή προς τη χρηματοδότηση των ελλειμμάτων του δημοσίου τομέα, γεγονός που επιτυγχάνεται εν μέρει με τα έντοκα γραμμάτια του δημοσίου.

ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΩΘΟΥΝ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Δεν θεωρείται σαν ορθή πολιτική από την Τράπεζα της Ελλάδος η μείωση των επιτοκίων χορηγήσεων όπως συμπληρωματικά δήλωσε ο κ. Χαλικιάς.

Βέβαια είναι γνωστό ότι το χρηματοοικονομικό κόστος σε πολλές περιπτώσεις επιχειρήσεων είναι πολύ υψηλό και η σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια γίνεται προβληματική.

Αλλά συγκρινόμενα διεθνώς τα ελληνικά πραγματικά επιτόκια (αποπληθωρισμένα) είναι πολύ μικρά και με δεδομένη την ανοιχτή φύση της ελληνικής οικονομίας δεν είναι πάντα

επιτόκιο που βέβαια δεν μπορεί να θεωρηθεί ορθολογική λύση.

Τα επιτόκια είναι μεν επικερδή για τις εμπορικές τράπεζες αλλά δημιουργείται πρόβλημα με τις καταθέσεις προθεσμίας, αφού τα υψηλά επιτόκια έχουν κόστος και ξεπερνούν την αποδοτικότητα των κεφαλαίων που είναι μικρή.

Γι' αυτό έχει προβλεφθεί από τον προϋπολογισμό η επιδότηση του επιτοκίου που βέβαια δεν μπορεί να θεωρηθεί ορθολογική λύση.

ΔΩΡΑ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ